

Joukkueen kärkevaunu saavutti rinteen harjan. Se hidasti hyvissä ajoin ja liukui tasaisesti loppumatkan. Putken alakoro riitti vaivoin.

- Onko maali selvä? vaununjohtaja kysyi ja tähysti luukusta kiikareilla.
- Maali selvä, ampuja ilmoitti.
- Tuhoa.

Sadankahdenkymmenen millin putki huokaisi ja metrien mittainen suuliekki valaisi laskevan auringon hämärtämää niittyä.

- Taakse mars! johtaja käski ja voimakkaasti muristen viisikymmentäviisi tonnia panssaria nytkähti liikkeelle.

Räjähdyks valaisi parin sekunnin kuluttua metsänreunaa liki kolmen kilometrin päässä, niityn toisella puolen.

- Osuma, johtaja ehti vielä tähystää, ennen kuin vaunun torni oli kadonnut kummun taakse piiloon, ja aivan hetki tästä, multaa ja kivenpalasia lensi vaunun kannelle. Ilmeisesti heitä oli vielä koetettu ampua harjanteen läpi, mutta laukaus oli mennyt muutaman metrin liikaa vasempaan.

Voimakkaan lonksahduksen jälkeen putki laski jälleen valmiuteen. Lataaja kömpi puoliksi ulos omasta luukustaan.

- Alikaliiberi ladattu, mies tuumi ja nojasi kannella keikkuvaan hitlerin viikatteeseen, eli MG-3 konekivääriin.

- Vaunu seis, johtaja käski ajajaa ja vaunu pysähtyi nytkähtäen. – Johtaja irti, mies jatkoi ja nykäisi puhelulaitteen töpselin irti päähineestään. – Käyn jalkaisin katsomassa, hän ilmoitti lataajalle.

Lataaja nyökkäsi. Näin oli käynyt ennenkin. Hän pitäisi johtoa sen aikaa.

Johtaja juoksi kyyryssä harjannetta vasempaan ja vasta jonkin matkan päästä lähti nousemaan ylös sen laelle. Loppumatka meni ryömien, kunnes hän pääsi suojaisaan paikkaan pensaan alle. Paljaalla silmällä saattoi erottaa palavan vaunun, joka tuprutti mustaa savua taivaalle. Tankkimies palaa isoimmalla liekillä, hän myhäili itsekseen.

Taustalla kuului moottorien murinaa ja maa tärisi kevyesti, kun toinen puolijoukkue saapui paikalle. Mies kääntyi selälleen ja käski käsimerkein sammuttamaan moottorit. Hän saattoi lukea lataajansa huulilta victor, mike ja sierra, eli vakain ja moottori sammuta.

Hiljaisuus oli käsin kosketeltava. Edes linnun laulua ei kuulunut. Se tosin johtui heidän ampumaan laukauksesta. Ne linnut, joita suu paine ei tappanut, olivat varmasti saaneet sydänkohtauksen.

Mies katseli tummuvalla taivaalla ohi lipuvia pilviä. Ilma oli edelleen lämmin ja ainoastaan kevyt tuuli häiritsi luonnon muuten rikkumatonta rauhaa. Jossain muualla, jonain muuna ajankohtana, tähän niityn reunaan olisi saattanut vaikka hetkeksi torkahtaa.

Juoksuaskelet herättivät miehen takaisin todellisuuteen. Joukkueenjohtaja juoksi häntä kohti. Nopeasti mies kääntyi ja jatkoi kiikaroimista. Olisi edes jotain havaintoja kerrottavaksi.

Aivan hetkeä ennen kuin luutnantti ryömi kersantin viereen, näkyi kaukana metsikössä häviävän ohut tumma savuvana, jonka lähteen mies paikansi.

- Siellä on joukkue, nyt tosin vajaa, hän ilmoitti ennen kuin luutnantti ehti kysyä mitään.
– Tuhosimme yhden, ja nyt tuolla toinen porhaltaa poikittain meihin.

- Missä?

- Kaksi sormea palavasta vasempaan.

- Totta, niinpä näkyy, luutnantti mutisi tähyiltyään maisemaa kiikareilla. – Noin laajalla se voi olla komppaniakin. Tai sitten tuo haahuilee.

- Niinpä, kersantti tokaisi. – Mitäs tehdään?

- Tuo niitty on välitavoite, joten luulen, että katsotaan asemat ja odotetaan.

- Otetaanko toinen vielä pois tuolta toiselta puolelta?

- Älä urheile. Jos niillä on siellä asemat, niin nyt kun ne osaavat odottaa, se voi olla viimeinen tuliasemaan ajo.

Paikalle juoksi johtajat kahdesta muustakin vaunusta. Nämä saapuivat kyykyssä ja jäivät hieman kauemmas alarinteeseen.

- Vihollinen on niityn toisella laidalla asemissa. Tiedustelkaa jalan asemat ja siirtäkää

vaunut. Odotellaan päällikköä ja pidetään silmät auki.

Hessu kiipesi takaisin vaunun kannelle ja kiikaroi aukeaa seisten.

- Mitä nyt? Petri, vaunun lataaja uteli.
- Odotamme. Otetaan asemat tästä hieman oikealle, mies vastasi ja kiipesi luukkuunsa.
– Johtaja verkossa, hän tuumi saatuaan puhelulaitteen johdon jälleen paikalleen. – Moottori käynnistä.
- Joko kohta voisi tulla kuselle? ajaja tiedusteli samalla, kun rymäytti moottorin tulille.
- Pyydä Peteltä pullo, Jukka nauroi. – Taakse mars ja vasempaan. Hannu, ilmoita heti, kun koro riittää niityn toiselle puolelle metsään. Suuntaa yksitoista.
- Sain, ampuja, Hannu, ilmoitti ja katsoi tornikellosta oikean suunnan ja asetti itsensä mukavasti tähtäimiin.
- Vaunu seis ja mars. Aja tuohon tuuhean kuusen viereen. Hannu pysäyttää, kun näkee.
- Homma, Antti ilmoitti ajajan tilasta ja vapautti jarrun. Vaunu nytkähti liikkeelle.

Hessu tähysti muita, ja huomasi näiden olevan vielä jalkaisin liikkeellä. Hän kiikaroi paikkaa,

jossa oli nähnyt vaunun. Hetken hän kuvitteli, että se oli kadonnut, mutta huomasi sitten maalin. Se ei ehkä ollut sama vaunu, mutta vihollinen joka tapauksessa. Prisman välähdys oli paljastanut sen aseman. Hessu mietti, että se oli hyvin naamioitu ja torniasemassa, joten jos niitä oli useampia, oli asemassa käynti pienoinen riski. Lisäksi luutnantti oli käskenyt välttää ongelmia.

- Uusi maali, Hessu aloitti. – Tankki torniasemassa. Suunta 10.30, etäisyys 2800.

Vaunu ryömi rinnettä hitaasti ylös. Torni teki pientä edestakaista liikettä, ja putki liikkui ylös ja alas.

- Maali selvä, Hannu kuittasi viimein, saatuaan havuilla naamioidun tornin tähtäimeen..
- Tuhoa, Hessu käski ja painautui alas, tornin panssarin suojiin. Hän oli kerran seissyt ylväänä tornissa, kun sadankahdenkymmenen millin kanuunalla oli ammuttu. Naama oli ollut täynnä räkää, vaunupäähine siirtynyt niskaan ja suojalaseja ei löytynyt enää koskaan.

Heti tuhoamiskomennon jälkeen tuntui, kuinka Antti runksautti automaattivaihteiston pakille ja vaunu nytkähti jälleen. Tykin laukaus vavisutti panssarijättiä ja pöly kohosi niityn reunasta. Jukka koetti tähystää, mutta ei ollut varma, oliko laukaus osunut.

Rinne pöllähti jälleen ja sitä seurasi repivä kimahdus. Panssarivaunu tärähti ja Jukka putosi sisään johtajanluukusta. Tankin sisällä kaikui voimakas kumahdus.

- Mitä vittua! Petri huusi ja koetti päästä pystyyn lataajantilassa, sillä oli kaatunut tärähdyksestä.

- Meihin taisi osua, Hannu selitti. – Ajata Petri! Tai ainakin tarkasta Hessun tila.

Petri kiipesi luukusta ja katsoi ympärilleen.

- Vasempaan, suoraan, vasempaan, suoraan. Vaunu...seis. Lataaja irti.
- Uusi kuula saatana! Hannu koetti huutaa, mutta Petri ei kuullut enää metelin yli.

Hessu retkotti aivan Hannun takana tajuttomana, mutta virkosi Petrin lorauttaessa vettä kenttäpullosta hänen kasvoilleen.

He nousivat molemmat kannelle. Osuma oli tullut tornin etuosaan, pääaseen vasemmalle puolelle. Vaikutus ei ollut juuri muuta, kuin repeillyt maalipinta ja jonkinmoinen kolhu. Leopard 2 A 4 oli kestänyt suoran osuman torniin, joskin laukaus oli ilmeisesti ensin osunut rinteeseen.

Pena, eli joukkueenjohtaja Penttilä juoksi vaunun luo.

- Enkö mä saatana sanonut, että älä mene sinne hillumaan? mies huusi samalla, kun repivä ujellus alkoi.
- Viheltää! Hessu huusi radioon.
- Tänne luti! Petri viittoi ja Pena kiipesi nopeasti kannelle ja pujahti sisään ampujan luukusta samalla, kun räjähdyskset vavisuttivat maata.

Kilinää, kuin joku olisi heitellyt tankkia pienillä kivillä, kuului sirpaleiden osuessa. Hessu oli

erittäin tyytyväinen, että ei ollut panssarijääkäri, joka lusikoidessaan hernekeittoa männyn juurella, kuulee saman äänen. Hän tosin hihitellen tuli siihen tulokseen, että tankkia ja jääkäriä yhdisti yksi asia ja kertoi sen myös vaunun sisäverkkoon. Epäsuorantulen suora osuma tuhosi molemmat. Räjähdyksiä jatkui minuutin ajan ja kun tulitus viimein taukosi, joukkueenjohtaja kiipesi kannelle.

- Vittu Hessu, hän tokaisi ja lähti juosten tarkastamaan, että kaikki olivat kunnossa

Lähtökäsky tuli viisitoista minuuttia vihollisen tulituksen jälkeen. Hyökkäys aukean yli tapahtuisi epäsuorantulen ja savutuksen tukemana. Komppania hyökkäisi kahdessa aallossa, Ensimmäisenä lähtisivät ykkös- ja kolmosjoukkue. Kakkonen, johon Hessunkin ryhmä kuului, tukisi kahta joukkuetta ja liittyisi hyökkäykseen, kun ei pystyisi enää tukemaan.

- Kuinkahan hyvä ajatus on hyökätä lauttana? Antti pohti käynnistäessään vaunua. – Luulisin, että siellä on T-80:siä vastassa. Ne näkee savusta läpi.

- Aja sinä vaan niin, että Hannu osuu, Hessu tokaisi. – Äläkä lietso paniikkia, sillä Petriä alkaa pelottaa, eikä se muista ladata.

Sänkipartainen, arjalaisen näköinen mies, jolla varmasti riitti muskeli nostelemaan painavia laukauksia, katsoi johtajaa naama vinossa, mutta alkoi sitten virnuilla.

- Oikein kuin tuo Hannu tulittaa, niin siellä ei ole enää ketään, kenen kanssa taistella.
- Penalla on asiaa, Petri tuumi ja osoitti ryhmän taaimman vaunun suuntaan. Luutnantilla oli käden päänsä päällä siten, että sormenpäät koskivat toisiaan, ja kädet muodostivat ikään kuin katon hänen päälleen. Alijohtajat kokoon.

- Johtaja irti, Hessu ilmoitti ja juoksi muiden luo. Hän sai muutamia piikitteleviä kiitoksia, että oli imenyt epäsuoraa tulta joukkueen niskaan.

- Viime hetken muutos, luutnantti totesi. – Me tuemme ja panssarijääkärit koukkaavat oikean kautta. Suoritamme alisukset siten, että jokaiseen joukkueeseen tulee yksi ryhmä tassumiehiä ja meiltä menee yksi tankki niille.

Kaikki olivat hiljaa.

- Hessu ole hyvä, Pena sanoi. – Menet CV letkan kärkeen. Sinut haetaan tästä kohta.

- Perkele, mies mutisi vittuuntuneena. Vaikka hän piti jääkäreitä tarpeellisina, hän ei halunnut kohdata vihollisen kärkeä ainoana raskaana vaununa. – Saisinko ykkösen kaveriksi? Hessu yritti ja ykkösryhmän johtaja mulkaisi häntä vihaisesti.

- Et saa, luutnantti totesi. – Tiedustelun mukaan siellä ei ole kovaa kärkeä.

- Vai ei? Mitähän ne T-80:set tuolla aukean toisella puolella ovat?

Luutnantti ei enää kiinnittänyt Hessuun huomiota, vaan alkoi ohjeistaa muita tukemisesta. Hessu kuunteli, kunnes yksittäinen CV saapui ryhmitykseen. Se oli panssarijääkärijoukkueen johtajan vaunu. Mies tuli esittäytymään ja toivoi, että he lähtisivät kiireesti. Oli kuulemma hieman hätä. Hessu juoksi vaunulleen. Hän oli tavallaan tyytyväinen, sillä oli tavannut jääkäriluutnantti Jarno Erosen ennenkin, ja tämä vaikutti tolkun mieheltä.

- Mitäs nyt tapahtuu? Hannu uteli, kun Hessu oli taas kiinni puhelulaitteessa.

- Moottori käynnistä ja tuon CV:n perään mars, Hessu käski. – Lähdemme panssarijääkäreille kovaksi kärjeksi.
- No mutta sehän on kiva..., Antti mutisi, ohjasi vaunun hiekkatielle ja lähti kaasuttamaan rynnäkövaunun perään.
- Luuletko, että ne työntää meidät keulaan? Pete kysyi, vaikka tiesikin vastauksen.
- Tunnetko niistä monta?
- Miten niin? En tunne.
- Kumman itse panisit kärkeen? Kaverin vai jonkun jota et tunne ja jonka lulla kestää kovempaa kuritusta?

Pete hymyili leveästi. – Vittu että ollaan kusessa, hän naureskeli koettaen vääntää levottomana vitsiä.

Hessu katseli ympärilleen. Tuntui oudolta, kun väkeä näkyi ympärillä niin paljon. Kurkunleikkaajia, jotka olivat nuhjaantuneita ja likaisia kaikesta ryömimisestä ja syöksyilystä. Kypäriin oli tungettu havuja rikkomaan muotoja ja ilmeisesti kuorma-auton pakoputkesta oli löytynyt riittävästi nokea naaman mustaamiseen. Taistelijat kykkivät polvella puiden juurilla ja johtajat olivat kokoontuneet tiiviiseen ryppääseen. Joukkueenjohtaja oli levittänyt kartan ja osoitteli siitä paikkoja. Hän kertoi pikaisesti kaikille tilanteen ja sen mitä tehdään. Yleisen käskyn jälkeen taistelijat löntystivät valmistautumaan ja luutnantti Eronen jakoi vielä tarkennettuja ohjeita johtajille.

- Lähetit kärkeen pyöräparina. Pitäkää hidas vauhti ja korvat auki, Jarno ohjeisti. Alikersantti, jolla oli maastokuvioitu endurokypärä, nyökkäsi ja lähti.

- Hetkinen? Hessu hämmästyí. – Mitä sanoit?

- Lähetit menevät kärkeen? Eronen vastasi kysyvästi. Hän ei ymmärtänyt, mitä tankkimies tarkoitti. – Haluatko sinä kärkeen kessu?

- Ei vaan...hmm...tarkoitan että..., Hessu mietti. – Tarkoitan, että eikö ole riskialtista laittaa niin haavoittuva kärki?

Eronen myhäili Hessun tietämättömyydelle.

- Te ette ilmeisesti käytä lähettejä tiedusteleivina kärkinä?

- Ei.

- Nuo meidän lähetit ovat niin hyviä, että huomaavat varmasti vihollisen ilman, että ajamme voimalla sitä vastaan. Tässä taajuudet, mies ojensi ryppyisen lapun, johon oli lyijykynällä raapustettu kellonajat ja radiotaajuudet. Hän kääntyi jälleen ryhmänjohtajien puoleen. – Jos kohtaamme, Eronen mallaili mahdollisia paikkoja kartalla. – Ykkösryhmä oikealle ja kakkonen vasempaan. Kolmonen valmistaudut koukkaamaan ykkösen oikealta puolelta, Eronen selvitti ja katsoi vuoroin ryhmänjohtajiaan. – Ja tankki. Pysy pääuralla, vaikka mitä tapahtuisi. Saat sinkomiehiä lähitueksi, kun paska on osunut tuulettimeen.

Hessu pyöritteli päätään. Hommahan alkoi vaikuttaa jo melkein turvalliselta. Hän kiipesi vaunuun ja selvitti mitä tapahtuisi.

- Saattaapa olla, että olenkin vielä hengissä, kun ilta saa, Antti runoili ja sulki ajajan luukun. Hän nautti lämpimästä turvallisuudentunteesta paksun panssarin sisällä. Kaikki oli hyvin rauhallista ja etäistä, kuin olisi peiton alla piilossa. Hän tarkasti mittarit ja paineet ja nojautui taaksepäin nahkaistuimessaan ja otti lokoisan asennon.

Pyörälähetä ajoi vaunun viereen ja luvan saatuaan kiipesi kannelle.

- Jos jotain tulee vastaan, niin tullaan vitullista kyytiä takaisin. Jos sopii, niin pitääkää uran oikea reuna, ei tule kolaria.

- Selvä homma! Hessu kuittasi ja ilmoitti ajajalle, jonka mieleen piirtyi kuva mutkan takaa kaahaavasta pyörästä, jota joutuisi sitten raapimaan lastalla irti prismoista.

Mies hyppäsi pyörän selkään ja kaasutti tiehensä.

- Rohkeita äijiä, Pete myönsi. Hän ei olisi lähtenyt nokikkain vihollisen vaunun kanssa pelkällä moottoripyörällä. Vielä pahempaa oli varmasti, että joku kyttäisi rynkyn kanssa tienposkessa ja laskisi vaan siististi päästä läpi. Petelle rynnäkövaunutkin olivat pelkkiä pahvilaatikoita ja mielikuva suojattomasta moposta ei houkutellut.

- Hitaasti pyörien perään, Hessu käski. – Ne ajavat telaketjuna ja kuuntelevat, joten ei paljasteta niitä.

Ajaja mutisi jotain ja vaunu nytkähti liikkeelle.

He kääntyivät pienelle hiekkatielle, jonka reunat olivat hädin tuskin niin leveät, että Leopard

mahtui liikkumaan siinä.

- Toivottavasti ei tästä enää kapene, Antti murisi ajajan paikalta. Hänellä oli täysi työ pitää vaunu uralla niin, että tien penkat eivät murtuneet.
- Hyvin menee Antti. Anna palaa, Hessu kannusti tähystäessään kansiluukun metallikehän alta.

Pyörämiehet näkyivät välillä hetken kauempana tiellä, mutta nopeasti ne jälleen katosivat mutkan taakse. Hessu seurasi kartasta missä he menivät, ja Hannu suuntasi tornia silmä kovana jokaiseen mutkaan. Vaunu rullasi tasaisesti, vaikka painuikin ajoittain toiselta kyljeltä ojaan, kun metsätie ei yksinkertaisesti kestänyt.

- Nyt jos jouduttaisiin peruuttamaan vauhdilla, niin vituiksi menee ja komeesti! Pete vitsaili. Vaunun ajattaminen suojaan oli haastavaa ja erityisesti näin ahtaassa se oli miltei mahdotonta.
- Mietin myös, Hessu pohti. – Kun nuo pyörämiehet pyysivät ajamaan uran reunassa. Voi olla, että ei juuri auta.

Lataaja hihitteli itsekseen.

He olivat käyneet sotaa vasta muutaman viikon, mutta Hessu ei olisi vaihtanut lataajaa, pois mistään hinnasta. Vaikka mitä oli tapahtunut, tämä jaksoi vääntää siitä huumoria, ja monesti jutut olivat jopa hauskoja.

Suuren puupinon luota he kääntyivät vasempaan ja tie leveni. Ojat olivat matalammat ja Antti uskalsi ajaa toisen telan metsän puolelle. Aina oli tietysti pieni riski, että vaunu uppoaisi niin syvälle maahan, että se jäisi jumiin. Hiekkatie kuitenkin kantoi hyvin, eikä tankit yleensä juuttuneet kiinni, kuin mahastaan ja se vaati, että molemmat telat uppoaisivat.

Kartan mukaan he olivat lähestymässä niityn toista puolta etelästä, eli hieman takaa.

- Vaunu seis, Hessu käski. Metsän reunassa oli polvella yksi pyörämiehistä ja viittoi pysäyttämään ja sammuttamaan moottorin. – Moottori sammuta. Jätä sähköt. Hannu pidä uraa silmällä. Johtaja irti.

Hessu hypähti ensin kannelle ja sitten maahan ja juoksi kyyryssä alikersantin luokse. Seuraavana tullut CV pysähtyi uran vasempaan reunaan ja sen torni liikkui edestakaisin etsien kohteita.

- Mikä tuli?

- En tiedä, alikersantti vastasi. Kärkipyörä kaatoi ojaan ja rynnäsi tuonne oikealle, mies osoitti kädellään. – Ilmoitti, että näki savuja.

- Menen katsomaan, Hessu vastasi ja lähti ryömimään eteenpäin.

Hän löysi lähetin, joka makoili maassa ja katseli tarkkana jonnekin kauemmas.

- Savuja, tämä osoitti, kun Hessu pääsi hänen vierelleen.

- Niinpä näkyy, Hessu totesi kiikaroituaan hetken. – Taisimme tulla melko lähelle.

- Kymppi halusi teidät kokoon, lähetti kertoi, kun huomasi, että Hessulla ei ollut radiota.

– Toisena tulleen CV:n luo.

- Kiitos. Täytyy siis mennä.

Varovasti Hessu peruutti ja kun oli varma, että häntä ei enää voitu nähdä, laittoi juoksuksi.

- Me otamme kosketuksen, Hessu totesi päästyään takaisin vaunuun käskynannosta.

Hän katseli vaunun sivuitse juoksevia jääkäreitä, jotka oli liikkeen pysähtyttyä käsketty suojaamaan. Ne olivat kuin pieniä muurahaisia, joiden toiminta näytti sekavalta, mutta kaikki kuitenkin tiesivät hommansa. Jokaisen askelen, paikan vaunussa ja sen, mitä piti tehdä, jos huudettiin eteen avoriviin jalkaudu. Hessu ei ollut koskaan käsittänyt moista sykkimistä. Hän nautti Leopardin brutaalista voimasta, tuhannestaviidestäsadasta hevosvoimasta ja suojatusta, lämpimästä tunteesta, jonka panssariteräs hänen ympärillään sai aikaan.

- Mikä siellä oli? Pete kysyi kiinnostuneena.

- Savuja. Ne ovat vielä kaukana. Täytyy sanoa, Hessu veti henkeä. – Että nuo mopomiehet todella osaavat hommansa. Meni hetki löytää savuja edes kiikareilla.

Pete hymyili.

- Niitten on pakko olla tarkkoja, kun niiltä puuttuu tähtäin, lämpökamera ja etäisyysmittari, Hannu selvitti hymyssä suin. – Me olemme enemmän välineurheilijoita.

- Ja vakain on rynkyssä hieman huonompi mopolla ajaessa, Antti yhtyi ilotteluun.
- Celcius mars, luutnantti Eronen käski ja viittasi joukkueen tunnukseseen.
- Vaunu mars. Nyt tarkkana, sillä jos vihollinen ampuu sitä, minkä näkee ensin, niin aina osuu meihin.

Tie laski harjun vasenta reunaa ja jatkui sen jyrkkää reunaa myöten kaartuen oikealle. Metsä oli tiheää, eikä uran leveys sallinut putken suuntaamista vapaasti. Hannu valvoi uraa ja Hessu muuta maastoa. Hän tähysti johtajan periskoopista, jota saattoi pyörittää vaunun sisältä. Se ei antanut täydellistä kuvaa, mutta riittävästi, jotta saattoi tähystää ympäristöä pelkäämättä, että joku ampuisi riittävän tarkasti. He tutkivat tarkasti jokaisen epäilyttävän maastonkohdan ja kumpareen, jossa joku saattaisi heitä odottaa. Vauhti piti sovittaa juuri oikein, jotta he eivät olisi liian helppo maali sinkomiehille, mutta pystyisivät silti tarkkailemaan ympäristöä.

Lämpökamerassa näkyi ensin heikko jälki metsässä, mutta se laajeni nopeasti. Hannu luuli ensin sen pysyvän paikallaan, mutta tajusi pian, että se tuli heitä vastaan.

- Liikettä kello kymmenessä. Lähestyy.

Hessu käänsi periskoopin tykin suuntaisesti ja huomasi useita kohteita puiden välistä.

- Celsius seis. Viholliskosketus, hän ilmoitti radioon. – Vaunu seis.
- Celsius, torjunta – ryhmity, Eronen käski radioon.

- Tarkkana nyt, Hessu kuiskasi radioon. Hänestä tuntui, että jos hän puhuisi kovempaa, vihollinen kuulisi. Vaunun tyhjäkäynti tuntui maanjäristykseltä ja vakaimen surina, tornin liikkuaessa, telojen kirskimiselta.

Lämpökohteet tulivat lähemmäs tietä myöten ja alkoivat saada muotoja.

- Se on tankki, Hannu ilmoitti. Hänen kämmenensä hikosivat jännityksestä ja pulssi kiihtyi. – En usko, että on huomannut meitä.

- Tuli vapaa heti, kun pystyt ampumaan.

Heidän takanaan tullut panssarijääkäriryhmä oli jalkauttanut heidän tasalleen. Radio kertoi kahden taaemman ryhmän ryhmittyneen puolustukseen, jolloin kärkir ryhmä sai käskyn irtaantua.

- Tankki, Celsius kymppi, joukkueenjohtaja kutsui Hessua.

- Tankki.

- Voitte ottaa irti.

- Tankki, Hessu kuittasi, mutta ei aikonut lähteä minnekään.

- Mennäänkö? Pete kysyi.

- Ei vielä. Hannu naulaa tuon kärkivaunun. Sitten helvetisti pakoon.

Pete iski kyynärpäällään punaista tattia ampujan tilassa ja ampumatarvikeluukku aukesi. Hän valitsi ammuksen, jonka kantaan oli tussilla piirtänyt kirkkoveneen ja otti sen syliinsä, kuin lapsen. Alikaliiberi. Kirkaskantaiset olivat onteloita.

Antti siirsi vaihteen ”r” -asentoon ja valmistautui peruuttamaan, painamalla vasemman jalan jarrulle ja oikean valmiiksi syöttöpolkimen päälle.

- Huomio, Hannu kiinnitti muiden huomion ennen kuin laukaisi. Vaunu niiasi hieman sylkäistessään volframisen rautakangen matkaan. Se tärähti vihollisen kärkevaunuun. Repivää ääntä säesti ilmassa lentävät kipinät ja savu. T-80 vaunu hidasti laiskasti, kunnes pysähtyi.

Paine kohosi hetkeksi. Valtavan tykin peräkappale kävi takana ja sylkäisi laukauksen kantaosan kouruun. Putki nousi latauskorolle, jääden odottamaan uutta ammusta. Petri survoi miltei puolimetrisen pötkön tykinpesän huulille, ja lopuksi runnoi sen nyrkillä niin syvälle, että lukko liukui lokahtaen yläasentoon. Pete tunsu vaunun peruuttavan samalla, kun painoi ladattu – painiketta käyttötaulusta ja putki laskeutui alas ja alistui jälleen ampujan käskytykseen.

Leopard peruutti vauhdilla kahden panssarijääkäriryhmän välistä, lähelle näiden CV:tä, ja otti asemat uran reunasta, metsän puolelta. Kun he olivat tulleet, jääkäriryhmä juoksi tien yli, pudotti telamiinat näkyvästi maahan ja palasi asemiinsa metsään.

Vihollisen vaunu, jota Leopardille saakka ei näkynyt, syöksyi uraa eteenpäin. Se oli ohittanut tuhotun vaunun ja aivan sen kannoilla seurasi kaksi vaunua lisää. Kun kärkevaunu, joka ei ehtinyt pysähtyä, vaikka varmasti näki vaaran, ajoi miinaan, muut jarruttivat voimakkaasti. Ryhmien sinkomiehet ampuivat niitä kertasingoilla, mutta osumista välittämättä, vaunut peruuttivat takaisin tulittaen samalla konekivääreillä jalkaväen asemia. Etummainen ampui myös pääaseellaan, mutta nuoliammuksen vaikutus elävää vihollista vastaan oli minimaalinen.

Pakeneminen vaunulla, jota ammuttiin singoilla, ei ollut varsinaisesti ihme, sillä T-80 vaunu, jota oli ammuttu yksitoista kertaa singolla Groznyin rautatietorilla, oli vielä onnistunut vetäytymään.

Joukkueen käskettiin pysyä torjunnassa ja poistaa miinat, jotta takana tuleva joukkue pääsisi hyökkäämään heidän ohitse. Välikohtauksesta oli kulunut vain joitain minuutteja ja jääkärit valmistautuivat hakemaan miinat pois, kun ensimmäiset kranaatit iskeytyivät kenttään. Panssarijääkärit hakivat suojaa montuista ja painaumista. Vaunujen luukut suljettiin nopeasti ja ne, jotka olivat riittävän lähellä rynnäkkövaunuja, suojautuivat joko niiden sisään tai alle.

Epäsuoraa tulta kesti miltei kolme minuuttia. Osa kranaateista osui puihin repien latvat irti tai katkoen paksuja runkoja. Kivet sinkoilivat pitkälle ja miehet tunsivat maan järähdykset kehossaan. Meteli oli korvia huumaava, ja tulituksen loputtua, jäi jäljelle vain tasainen tinnitys.

Panssarijääkärit, vaikka olivatkin koulutettuja, eivät olleet tätä ennen olleet taistelussa. Osa panikoi ja huusi lääkintämiestä ilman mitään syytä. Osa pysyi suojautuneena nostamatta katsettaan maasta ja toiset oksensivat. Ne, jotka kykenivät toimimaan, autoivat haavoittuneita ja tähystivät vihollista.

Ryhmänjohtajat käskivät sen, minkä osasivat. Joukkueen ainut lääkintämies raahasi haavoittuneita ja sitoi sirpaleiden repimiä haavoja. Lähetti juoksi nilkuttaen tankin luo.

- Kun toinen joukkue tulee, lähde sen kärkeen, mies ohjeisti ja näytti karttaa. – Muut tankit tulevat aukean yli ja komppania etenee heidän sivustassaan. Celsius jää tähän hetkeksi. Jatkamme komppanian viimeisenä.

- Muistuta, että noukkivat miinat matkaan. Voi tulla muuten turhan lyhyt hyökkäys.

Lähetti hymyili, vaikka jotenkin väkinäisesti, ja nyökkäsi. Hän hyppäsi alas kannelta ja katosi jälleen metsään.

- Moottori käynnistä, Hessu käski, kun huomasi CV:n lähestyvän. Sen takaa tuli seuraava ja lopulta vielä yksi.

Rynnäkövaunujen V8 – moottorit papattivat rytmikkäästi ja leopardien V12 – koneisiin verrattuna niiden ääni kuulosti jotenkin todella amerikkalaiselta.

- Pääsimme kuitenkin kärkeen, Pete totesi, kun vaunu nytkähti liikkeelle.

Hessu ei vastannut. Hän koetti hymyillä, mutta sai aikaan lähinnä hermostuneen irvistyksen. Ne muutamat taistelut, joissa he olivat olleet mukana, olivat olleet muutama kaukaa ampuminen, mutta pääasiassa he eivät olleet edes nähneet kunnolla vihollista ennen edellistä niittyaukeaa, jossa saivat ensimmäisen varmistetun tuhoamisensa. Metsätiellä, jossa tilanteet olivat todella nopeita ja tapahtuivat lähellä, Hessu pelkäsi.

- Vaunu mars, hän sai sanottua ja veti henkeä kämmenet hioten. Vaunuhaalari tuntui yhtäkkiä tukalalta ja ahtaalta. Vihollinen oli tullut heitä vastaan kumman kevyesti soitellen, mutta ei varmasti tekisi samaa virhettä uudestaan.

Jostain kaukaa alkoi kuulua kumeita räjähdyksiä. Hessu arvioi suuntaa ja tutki karttaansa.

- Omat tykit ampuu niityn sille puolen, jonne tuhosimme sen yhden vaunun.
- Se kasikymppinen ei ole enää täällä, Antti ilmoitti ääni väristen. Samalla, kuin varkain, vaunun vauhti hidastui.

Tie jatkui jonkin matkaa suoraan mäkeä ylös ja katosi näkyvistä. Männyt olivat korkeita, mutta pienet kuuset ja koivut häittäsivät näkyvyyttä. Edes lämpökamerassa ei näkynyt mitään.

- Vaunu seis, Hessu käski. Tankki pysähtyi niiaten ja jäi jyskyttämään tyhjäkäynnille. –

Ilmoita, että tankki tiedustelee jalan. Johtaja irti.

Pete katseli hämillään Hessua, joka juoksi mäkeä ylös tien oikealla puolella metsässä.

- Bravo kymppi, tankki, Petri kutsui joukkueenjohtajaa.
- Kymppi, rahisi vastaus.
- Tankki tiedustelee jalan.

Radiossa tuli hiljaista. Pete katseli ympärilleen ja jonkin ajan kuluttua näki jonkun juoksevan tankille heidän takaansa.

- Mitä vittua te oikein puuhaatte? joukkueenjohtaja, vänrikki Karhinen tivasi päästyään hengästyneenä kannelle. Miehen takki oli revennyt, likainen ja verinen. Kypärän suojahuppu oli puolittain repeytynyt irti. – Miten niin tiedustelee jalan? Komppania odottaa.
- Tuolla vänrikki, Pete osoitti Hessua, joka oli päässyt lähelle kukkulan lakea ja ryömi. – Hän pysäytti vaunun ja käski ilmoittaa teille.
- Jaa, upseeri tokaisi ja jäi seuraamaan vaununjohtajan touhuja.

Tämä kiikaroi hetken, ja vetäytyi sitten takaisin.

- Ne ovat toisella harjalla vastassa, Hessu kertoi palatessaan takaisin. Tuon harjanteen yli meneminen on itsemurha.

- Voisiko piirtää? vänrikki pyysi ja Hessu raapusti nopeasti pienen luonnoksen. – Raskaita vaunuja?
- Kyllä, siellä on se joukkue, joka sai siipeensä. Ehkä koko pataljoona.
- Sen niityn takana? Paskat. Siellä on maksimissaan tilaa vahvennetulle komppanialle.
- Silti, Hessu intti. – Olisi hullua ajaa tuonne.
- Odot, mies sanoi ja viittoi radiota kantavan lähetin luokseen.

Hän kertoi komppanian päällikölle tilanteen, ja pyysi lupaa kiertää. Aikaa ei kuulemma ollut, mutta näköhavainnon perusteella vänrikki sai oikeuden minuutin iskuun heittimillä ja savutuksen. Mies vaihtoi taajuutta ja kutsui tulenjohtoryhmän luokseen. Nämä hakeutuivat harjanteen laelle. Kiikaroituaan ja mitattuaan hetken, he antoivat tulikomennot.

- Isku. Heikki miinus neljä, tulenjohtaja ilmoitti viitaten h – hetkeen, jolloin kranaatit ammuttaisiin, johon olisi neljä minuuttia aikaa.

Odotus alkoi.

- Tankki, bravo kymppi.
- Tankki. Hivuttaudu lähemmäs harjannetta ja lähde heti, kun uskallat.
- Tankki. Vaunu mars.

- Jännittääkö? Pete virnuili.
- Ihan vitusti, Hessu myönsi.
- Mitä siellä oli?
- Ainakin kaksi vaunua. Hannu, johtaja vaihtoi puheenaihetta.
- Herra? ampuja koetti piristää tunnelmaa.
- Maali, jos se ei ole siirtynyt, on suunnassa 13.00, etäisyys noin kolmesataa. Raskastankki torniasemassa.
- Selvä, Hannu kuittasi ja leikkimielisyys oli tiessään. Kahvat hiostivat kämmeniä ja hän tunsu, kuinka hikipisara vieräi selkää pitkin bokserien kuminauhaan. Heikki miinus yksi, kuului radiosta.
- Näille main seis, Hessu opasti, kun he olivat lähestymässä rinteen harjaa.

Ampuu, tulenjohtaja ilmoitti ja miltei samalla hetkellä jostain kaukaisuudesta kuului lähtölaukauksia.

- Minuutti, tulenjohtaja ilmoitti tulituksen keston, kun ensimmäiset kranaatit osuivat kenttään.

Kukkulan takaa näkyi välähdyksiä ja mustaa savua. Puiden latvukset räjähtelivät ja syttyivät

paikoin tuleen. Puoli minuuttia.

- Pete ota kuula valmiiksi, Hessu sanoi ja kurkisti tykin taakse. Pete hoivasi sylissään satakaksikymmenmillistä, vitun kuvalla varustettua, alikaliiberilaukausta ja oli valmiina tunkemaan sen nykyisen tilalle, joka tulisi katoamaan noin tuhatviisisataa metriä sekunnissa etumaastoon.

Viisitoista sekuntia.

- Vaunu mars. Hitaasti.

Telat kirskahtivat ja vaunu lähti nytkyttämään tasaisesti mäkeä ylös.

Ensimmäinen laukaus lähti, ennen kuin he pääsivät kunnolla mäen päälle. Valojuova hiihti mäenharjan harvassa metsikössä ja iskeytyi asemassa odottavan vaunun torniin. Kului vain hetki, kun putki laskeutui taas latauskorolta ja Pete hamusi uutta ammusta.

Vaunu tärähti raskaasti ja repivä ääni kaikui sisätiloissa. Ajaja toimi oma-aloitteisesti nähtyään, että epäsuorasta tulesta välittämättä toinen asemassa olevista vaunuista ampui heitä. Hän iski pakin päälle ja syötön pohjaan. Keula painui ja samalla, kun Hannu ampui samaa kohdetta uudestaan, vaunu ampaisi taaksepäin.

- Taistelukosketus. Harjanteen toisella puolella tankkeja asemassa. En pääse eteenpäin, Hessu meuhosi radioon.

Heidän takanaan, kauempana rinteessä, CV kääntyi ja ajoi metsään. Se vältteli osumasta

suuriin mäntyihin, ja kaatoi kaiken muun mennessään. Kaksi muuta vaunua seurasivat sitä. Viimeinen vaunuista kääntyi hetken matkan päässä kohti harjanteen lakea, ja jalkautti. Panssarijääkärit syöksyivät takatilasta ja rynnivät puoliryhminä sen eteen, molemmin puolin, kuitenkin niin etäälle, että konetykillä saattoi ampua vapaasti. Laitimmaisiet miehet juoksivat neljän miinan kanssa, ja nakkasivat ne uralle, aivan leopardin eteen.

- Vaunu taakse mars, Hessu käski ja halusi tarkastaa, mihin heitä oli osunut. Kaikki vaikuttikin normaalilta. Paineet tai muut mittarit eivät hälyttäneet tai edes osoittaneet vaurioitumisen merkkejä.

Runko oli kestänyt osuman. Viistopanssari, aivan ajajanluukun vieressä tosin oli kokenut kovia, mutta pahimmassa tapauksessa, jos osuma olisi tullut jonkin verran alemmas, se olisi päätynyt Antin seuraksi ohjaamoon. Hessu pudisteli päätään ja veti henkeä. Vaunu oli kestänyt jo toisen osuman saman päivän aikana, mutta kauanko heidän tuurinsa jatkuisi.

Panssarijääkäri juoksi metsänreunaan ja viittoi villisti. Rynnäkkökivääri roikkui miehen kaulalla, kun tämä koetti viestiä käsillään Hessun ryhmää seuraamaan. Hessu kuitenkin näytti jääkärille, että tämä kiipeäisi kannelle. Vaunua ei vietäisi minnekään ilman, että hän olisi perillä, mitä heiltä haluttiin.

- Tuolta pääsee yhden tankin kylkeen! mies huusi melun yli, ja viittoi sinne, mistä oli tullut.

Hessu katsoi metsää. Puut eivät olleet kovin paksuja.

- Selvä juttu, hän päätti. – Mene rauhaksiin edellä, niin raivaamme tietä sinne.

Mies nyökkäsi ja hyppäsi ojanreunalle ja luikki metsään. Hessu käänsi vaunun poikittain tielle. Kaikkialta alkoi kantautua tulituksen ääniä. Jalkaväki oli saanut kosketuksen viholliseen.

- Vakain pois, hän sanoi Hannulle. – Ja putki kaksitoista.
- Valmis, ampuja ilmoitti käännettyään tornin eteenpäin ja sammutettuaan vakaimen.
- Ajatan. Vaunu mars.

Puut repeytyivät juuriltaan ja painuivat telojen ja rungon alle. Ne natisivat ja raksahtelivät taistellessaan vastaan, mutta eivät mahtaneet mitään kymmenien tonni painoiselle teräshirviölle. Hessu opasti ajajaa, jotta tämä ei ajaisi putkea puuhun, sillä jos pääase vaurioituisi, ei tankilla tehnyt juuri mitään. Ajelisi vain ympyrää, ja keräisi tulta puoleensa.

Panssarijääkäri juoksi heidän edellään ja varoi visusti jäämästä kaatuvien puiden alle. Päästyään lähelle harjanteen itäistä reunaa, taistelija pudottautui polvelle ja osoitti vihollisen suunnan kiväärillään. Hessu heilautti kättään.

- Vakain päälle Hannu. Kun valmis, vaunu mars, hitaasti.

Antti antoi vaunun rullata pintakaasulla mäkeä ylös, kun Hannu oli ilmoittanut olevansa valmis. Panssarijääkäri ihmetteli, mikä tankilla oikein kesti. Hessu kiikaroi etumaastoa, ja pelkäsi, että ei ehtisi nähdä maalia, ennen kuin oli liian myöhäistä. Kohta vaunu olisi jo näkyvässä rinteen laella.

- Raskas tankki, kello 12.30, 300, Hessu antoi tulikomentoa, havaittuaan vihollisen T-80 vaunun kylki heihin päin. Se oli selvästi tähystämässä, eikä huomannut heitä.
- Maali selvä, Hannu vahvisti ja samalla putki kohdistui vaunuun.
- Vaunu seis. Tuhoa.

Antti oli taitava ajaja. Vaunu pysähtyi ilman minkäänlaista niausta, jolloin Hannun oli helppo ampua. Repivä laukaus kajahti metsässä ja putken etupuolella olevista puista irtosi suuria oksia ja valtavasti havuja. Maa pöllähti ja suuliekit hipoivat puita metrien päässä.

T-80 sai osuman tornin alapuolelle, hieman telojen ylle. Sen ammustäyttö räjähti, saaden vaunun hypähtämään hieman ilmaan ja torni repesi sijoiltaan jääden retkottamaan vinosti pääaseen putken varaan.

Leopardin pakoaukot sylkivät mustaa savua ilmoille sen peruuttaessa ja hetken perästä putki laskeutui jälleen ladattuna ampumakorolle. Panssarijääkäri näytti peukkua. Hessu ilmoitti radioon tapahtuneen ja jäi kiikaroimaan tuhotun vaunun suuntaan. Hän katseli tankista nousevia liekkejä ja paksua savua. Tankkimies palaa isolla liekillä, Hessu mietti ja tunsu kuvotusta vatsansa pohjassa. Hän toivoi myös kuolevansa noin, jos kuolla oli pakko. Kaiken tuhoavaan paineeseen, nopeasti.

- Vihollinen vetäytyy, vänrikki Karhinen ilmoitti parinkymmenen minuutin taistelun jälkeen. – Tankkikomppania ottaa vastuun takaa-ajosta. Huolto käyntiin, koetan saada täydennyksiä.

- Mikä meidän ammustilanne on? Hessu kysyi Peteltä.

- Tornissa 4 alikalia ja kolme onteloa, lataaja ilmoitti. – Voitaisiin ladata rungosta lisää.

- Torni 19.00.

Kun tornia käänsi oikeaan asentoon, pääsi käsiksi rungon ammusvarastoon. Siellä kulki valtaosa ammuksista, kaksikymmentä seitsemän kappaletta, ja loput viisitoista olivat tornin kaapissa lataajan saatavilla.

Kun ammuksset oli siirretty, vaunu peruutettiin ilmasuojaan ja naamioverkot kiskottiin suojaksi. Antti istahti puunrunkoa vasten ja sytytti tupakan.

- Miten kestät tuolla tunteja kusematta ja polttamatta? Pete uteli ja istahti ajajan viereen.

- En kestäkään, Antti vastasi. – Kusen pulloon ja poltan sisällä. Ettekö muka haista sitä? mies hymyili leveästi.

- No helvetti, Pete naureskeli ja huomasi samalla maastoauton, englantilaisen Defenderin pomppivan heidän raivaamaa uraa myöten. – Mikähän tuolta tulee? hän pohti ääneen ja katsoi vaunun suuntaan. – Hessu! Saamme vieraita.

Johtaja kömpi luukusta ulos ja hypähti maahan samaan aikaan, kun auto kurvasi paikalle. Joku tuntematon alikersantti hypähti apukuskin paikalta ja kiiruhti takaovelle. Kuljettaja, vanhempi luutnantti, nousi myös autosta.

- Terve pojat, mies sanoi tuttavallisesti. – Toin ruokaa. Jätte kuulemma toistaiseksi meidän porukkaan. – Onko jotain muita tarpeita?

- Röökit alkaa uhkaavasti loppua, Antti tuumi ja nousi ylös pudistellen havunneulasia takamuksestaan.

- Vilkkoo hoitaa niitä lisää, luutnantti viitasi alikersantin suuntaan, joka edelleen touhusi auton takana. – Ottakaas pakit, ni saatte syötävää.

- Kiitos, Hessu nyökkäsi. – Hannu tules nielemään jotain! Tuo pakit samalla.

Ampuja ähelsi hetken ja pääsi ulos johtajan luukusta. Hän poimi pussin tornin takalaukusta ja hypähti maahan.

Oli vaikea muistaa, milloin aikaisemmin puuro oli ollut niin hyvää. Ruokaa sai melko harvoin, vaikka rauhanaikana olikin puhuttu taistelukyvyyn säilyttämisestä, neljästä ruoasta ja kaikista ihmeen kylmäketjuista. Oli kuulemma vaarallista antaa ruoan jäähtyä. Vaaralliset bakteerit pääsivät kehittymään viilenevässä muonassa. Hessu kauhoi kylmää kaurapuuroa naamaan, ja mietti, että ei tainnut olla lämpötila säilynyt kuudessakymmenessä asteessa. Hän jakoi huolensa muille ja nämä hirnuivat kilpaa.

- Siihen valittelukirjeeseen tulee lukemaan, että poikanne kuoli, koska söi liikaa kylmää puuroa, Antti heitti.

- Se onkin vaarallisin asia, jonka mies voi kohdata, Pete säesti.

Luutnantti pyöritteli päätään. Alikersantti antoi Antille kaksi askia tupakkaa ja lupasi hoitaa sitä jossain vaiheessa lisää.

Liikkeellelähtökäsky tuli parin tunnin kuluttua, ja kuin tarkoituksella, kurjuutta lisätäkseen, taivas alkoi tiputtaa vettä. Hessu veti sadetakin päälleen ja pysyi mahdollisimman paljon tornin suojissa. He etenivät kahden panssarijääkärijoukkueen välissä, näköyhteyden päässä edellä kulkevasta CV:stä.

Korkeat männyt reunustivat asfalttitietä, joka mutkitteli mäkisessä maastossa. Pienet kuuset ja lehtipuut heikensivät näkyvyyttä, joka korkeuseroista johtuen oli jo ennestään huono. Taloja näkyi tasaisesti tien varressa ja niiden ikkunoissa ihmisiä kurkkimassa uteliaina, ja kenties myös

peloissaan, etenevää panssarijääkärikomppaniaa.

- Hitaammin, Hessu käski, sillä he lähestyivät peltoaukeaa, jonka keskellä tie teki s-kirjaimen muotoisen mutkan.

CV:t olivat säilyttäneet saman etäisyyden toisiinsa ja niitä näkyi aukealla kaksi, kun täysin yllättäen taaempi niistä alkoi saada osumia. Rynnäkkövaunun kylki kipinöi ja konetykin ammukset läpäisivät runkoa ja tornia koko vaunun leveydeltä.

Hessu tähysti hätääntyneenä ympärilleen, kunnes huomasi aukean oikeassa reunassa, aivan puurajan yläpuolella taisteluhelikopterin, joka liukui hitaasti vasempaan ja sen keulan konetykki jauhoi rynnäkkövaunua kappaleiksi.

- Vaunu taakse mars mars! Hessu huusi sisäverkkoon ja painoi välittömästi sen jälkeen tangentin pohjaan. – Ilmahälytys! Ilmahälytys! Aukean oikea reuna. Heko.

Leopard pysähtyi niin nopeasti, että telat liukuivat hetken asfaltilla ja Hannu iski naamansa tähtäimeen. Antti runttasi vaihteen pakille ja painoi leveään, metallisen syöttöpolkimen lattiaan saakka. Vaunu nytkähti liikkeelle. Tuntui lyhyt kevennys, kun automaattilaatikko kytki peruutuksen kakkosvaihteen päälle ja vauhti kiihtyi nopeasti.

Hessu oli niin kiihtynyt, ettei älynnyt katsoa taakseen. Vaunu niiasi, heilahti ja vyöryi rytisten ojan yli metsään. Runko vapisi ja hytkyi. Petellä oli erittäin suuria vaikeuksia pysyä pystyssä, sillä lattia tuntui ajoittain katoavan alta. Hän roikkui, kuin henkensä kaupalla kädensijoissa, ja koetti olla hakkaamatta itseään seiniin ja kattoon.

Puut kaatuivat vaunun takaa kuin tikut, ja vasta kun paksut, kolmemetriset mäntytukit alkoivat putoilla kannelle, ajajan prismojen eteen, Antti pysäytti.

Aukealta kantautui edelleen tulituksen ääniä, kun miltei metsän suojiin ehättänyt CV tulitti

kolmenkymmenen millin konetykillään KA-50 taisteluhelikopteria kuitenkin osumatta. Helikopteri oli liukunut puurajaa myöten kohti seuraavaa pientä aukiota, jonne se voisi suojautua. Sen kolmekymmenmilliset panssarinläpäisevät ammukset läpäisivät rynnäkkövaunujen kyljet helposti ja se kykeni sylkemään niitä viisisataaviisikymmentä kappaletta minuutissa.

Ennen laskeutumistaan, kopteri vaihtoi kohdetta rynnäkkövaunuun, joka tulitti sitä suunnatessaan metsän suojiin. Se ampui vaunua kahdella ohjuksella, joista toinen jäi hieman vajaaksi, mutta toinen katkaisi telan. Kaksikymmentäkolmemilliset konetykit pienissä siivekkeissä säestivät ohjuksia, mutta niiden vaikutus jäi hyvin pieneksi.

Kun helikopteri katosi näkyvistä, vaunun takaovi aukeni ja panssarijääkärit kompuroivat ulos. He raahasivat paria haavoittunutta, jotka olivat saaneet sirpaleita kaksikymmentäkolmemillisten läpäisyistä, ja suuntasivat metsän suojiin. Miehistö jäi vaunuun ja pitivät tornin suunnattuna metsänrajaan, jonne Hokum oli piiloutunut.

Leopardin takaa tullut CV oli myös ajanut suorinta reittiä ojan yli ja metsän suojaan, kuitenkin etuperin ja puita väistellen. Panssarijääkärit jalkautuivat vaunun taakse ja tähyilivät taivaalle etsien suojaa puidenrungoista.

- No voi vittu, Pete tuumi noustuaan kannelle. Hän oli suuntaamassa konekivääriään taivaalle, sillä tankin pääaseen ylökorro ei mahdollistanut ilmamaalien tulittamista. – Kato tota, hän osoitti uraa, jonka tankki oli raivannut.

Metsään oli syntynyt vaununlevyinen ura ojalta saakka. Suuret männyt olivat katkeilleet useaan osaan ja näyttivät siltä, kuin salama olisi iskenyt niihin, useaan kohtaan. Vaunun sisällä ei ollut tuntenut puita lainkaan, eivätkä ne olleet edes hidastaneet vauhtia. Tornin takalaatikko oli kärsinyt, mutta muuten kaikki näytti olevan kunnossa.

Radiossa kyseltiin havaintoja KA-50:stä, mutta sitä ei enää näkynyt. CV, jonka tela oli

katkennut, nökötti yhä aukealla ja haravoi metsän reunaa lämpökameralla. Toinen vaunu, joka oli joutunut ylläkön kohteeksi, oli ajautunut ohjaan. Sen kyljissä oli suuria reikiä ja osa ammuksista oli läpäissyt koko vaunun ja tunkeutunut toiselta puolelta ulos.

Kesti aikansa, ennen kuin tilanne jälleen tasaantui. Komppania ryhmittyi aukean molemmin puolin puolustukseen ja aloitti evakuoinnin. Ojassa lojuvasta vaunusta ei kukaan selvinnyt. Koko takatila oli täynnä kuolleita, joilta oli irronnut raajoja tai suuria paloja kehosta. Kului pitkään, ennen kuin kaikki kuolleet saatiin pois vaunusta ja erityisen pitkään vei ajajan nostaminen, sillä torni piti kääntää manuaalisesti siten, että luukun sai avattua.

Panssarihuoltoryhmä hinasi liikuntakyvyttömän vaunun lähemmäs metsää toisella vaunulla. Toinen teloista oli jäänyt pellolle suorana pötkönä, ja se piti niin ikään hinata vaunun taakse. Kun se viimein oli vaunun takana, lähellä alempia telapyöriä, peruutettiin vaunulla nyttyttään siten, että vaunu oli osittain telan päällä. Lopuksi telaan sidottiin vaijeri, joka kiinnitettiin telakoneiston vetokehään, jolloin vaunun moottori teki raskaan työn, ja tela saatiin kulkemaan paikoilleen. Viimeisenä katkenneen telan vaurioituneet osat vaihdettiin ja se liitettiin jälleen yhtenäiseksi.

Asfaltilla operaatioon ei olisi mennyt paljoa aikaa, mutta mutaisella pellolla työ oli likaista ja savi pakkautui jokaiseen rakoon. Se tukki telatappien reiät ja sai telan kiipeämään pois vetokehältä. He joutuivat myös olemaan jatkuvasti varuillaan vihollisen ilmahyökkäyksen varalta.

Hessu ajatti vaunun aukean yli ja komppanian kärkeen. Puut antoivat jälleen periksi, kun Antti ohjasi sen metsänpuolelle, pienen kalliokohouman taakse asemaan. He kykenivät valvomaan karkijoukkueen varamiinoitetta, sekä kohtalaisen matkan, noin kolmesataa metriä, uraa eteenpäin. Panssarijääkäriryhmä ryhmittyi molemmin puolin tankkia, kunnioittavan etäisyyden päähän.

Antti kapusi kannelle ja sulki ajajanluukun. Suurta uhkaa ei ollut, sillä tankkikomppania ja pataljoonan toinen panssarijääkärikomppania olivat heidän edellään. Ajaja käveli aukean reunaan ja poltteli tupakkaa katsellessaan, kuinka panssarihuoltoryhmä purki kaiken käyttökelpoisen tuhotusta rynnäkövaunusta. Se lojui edelleen ojan pohjalla ja siihen se

ilmeisesti tultaisiin myös jättämään.

Antti mietti, miltä muista jalkamiehistä mahtoi tuntua, sillä nämä olivat menettäneet hetkessä yksitoista joukkueoveriaan rynnäköhelikopterin hyökkäyksessä. Hän oli huomannut, että jalkamiesten kesken vallitseva joukkuehenki oli vahvempaa, kuin vaunujoukkueissa. Ryhmien sisällä he olivat hyvin läheisiä, mutta toisten vaunujen miehistöjen kesken ei juuri hyviä ystävyys-suhteita ollut. Antti järkeili, että jos ryömi vierekkäin ja kerääntyi iltaisin samalle nuotiolle laulamaan gumbaijaata, oli ystävystyminen helpompaa. Nurmiporat, hän hihitteli.

Palatessaan vaunulle, hän katseli sen massiivista perää, jonka säleiköissä oli edelleen kaarnaa metsään peruutuksen jäljiltä, sekä tornin takalaatikkoa, jossa oli selvä, puunrungon muotoinen ruttu. Ruokailupakit saattoivat näyttää kummallisilta, jos oli käynyt huono tuuri. Vaunu kesti valtavasti osumia. Antti ei ollut koulutuksen aikana koskaan saanut kunnolla runnoa puita, saattikka istua vaunussa, kun joku ampui sitä. Nyt oli käynyt selväksi, että saksalaisvalmisteinen teräspeto, oli todella soiva rakkine.

He päivystivät vuoroin ampujan paikalla ja muun ajan viettivät kauempana, lähellä aukean reunaa suojassa jutellen. Kuusen havut, suurten mäntyjen lomassa, suojasivat mukavasti sateelta, ja metsä tuulelta. He nauttivat hetkellisestä joutenolosta, sillä kun komppanianpäällikkö palaisi komentajan luota, he jatkaisivat taas matkaa.